

Suomen Sosialidemokraatin pääkirjoitus 30. 6. 1930.

EDUSKUNTA KANSANVALLAN SUOJELIJAKSI

Huomenna kokoontuu Suomen kansaneduskunta. Koko maan katseet tulevat lähipäivinä kohdistumaan Heimolan salissa käytävään taisteluun.

Tähän huomaavaisuuteen on täysi aihe. Harvoin joutuu jonkun maan eduskunta niin vakavana ajankohtana ottamaan maan kohtalot käsiinsä kuin eduskuntamme tällä hetkellä. Jälkeen vuosien 1917-19 ei kiihko maassamme ole ollut niin suuri kuin nykyään, eikä eduskunnalla senjälkeen myöskään ole ollut niin vastuunalaista tehtävää edessään.

Hetken vakavuus ei johdu parlamentin sisäpuolella suoritettavista taisteluista. Niistä eduskuntamme selviytyisi helposti, kuten on selviytynyt ennenkin. Vaara uhkaa parlamentin ulkopuolelta. Eräät oikeistopiirien villitsemät kansanjoukot ovat aikeissa aloittaa taistelun parlamenttia vastaan, ellei se taivuttele heidän tahtoonsa. Nämä piirit, vähälukuisia kun ovat, eivät vielä semmoisenaan olisi mikään vaara, elleivät ne turvautuisi aseisiin. Nämä aseelliset joukot uhkaavat nyt maan sisäistä rauhaa.

Syy eduskunnan poikkeuksellisen ajankohtana tapahtuvaan kokoontumiseen on kaikille tunnettu. N.s. lapualaisliikkeen omaksuttua kaikki kommunistien taistelutavat ja näiden röyhkeyden, vaikka väittävät taistelevansa tällantapaisia ilmiöitä vastaan, on yhteiskuntamme joutunut samantapaiseen levottomuuden tilaan kuin kansalaissodan edellä. Hallitus ei ole pystynyt asema hallitsemaan. Kun se huomasi olevansa kokonaan syrjäytetty asiain johdosta, ei sillä ollut muuta neuvoa kuin turvautua eduskuntaan. Tämä tapahtui kansanvaltaa kannattavien piirien, etupäässä sosialidemokraattisen puolueen vaatimuksesta. Omituista kyllä yhtyivät tähän vaatimukseen myöskin oikeistokumoukselliset ainekset, toivoen alistuvan eduskunnan avulla saavansa päämääränsä

helpommin toteutetuksi, aivan samoin kuin ovat tähänastiset voittonsa saavuttaneet heikon hallituksen avulla. Nyt suoritetaan ensimmäinen varsinainen yhteenotto lain pohjalla olevan yhteiskunnan ja oikeistokumouksellisten piirien välillä eduskunnassa, sensijaan, että se olisi jo aikoja sitten pitänyt suorittaa hallituksen ja väkivallan harjoittajien välillä.

Vaikka eduskunnan kokoontumisaika ilmeisesti tulee olemaan lyhyt, tulee se sensijaan saamaan hyvinkin kauaskantoisia ratkaisuja suorittaakseen. Sen on vastaanotettava selostus tähänastisista toimenpiteistä - tai oikeammin sanoen laiminlyönneistä - ja lausuttavan niiden johdosta mielensä. Eduskunnalle esitetään niinikään sarja lakeja, joilla hallitus yrittää tyydyttää n.s. lapualaisten vaatimuksia. Edelleen joutunee eduskunta myötävaikuttamaan uuden hallituksen muodostamiseen, nykyisen elinikä kun lie-nee laskettavissa vain päivissä.

Jo hallituksen selonteko toimettomuutensa samoin kuin lainvastaisten määräystensä vaikuttamista tulee olemaan koetinkivi eri eduskuntaryhmille. Pelättävissä on, että eduskunnassa tulee olemaan melkoinen määrä edustajia, jotka ovat valmiit sokeasti antamaan hyväksymisensä kaikelle mitä on tapahtunut. Mutta toivottavasti tulee eduskunnan enemmistö osoittamaan, ettei se halua siunata laittomuutta ja mielivaltaa, olkoonpa, että sen puolustukseksi voitaisiin esittää hellyttäviä asianhaaroja. Voinee olla varma siitä, että sosialidemokraattinen ryhmä yhtenäisenä tavataan tämän enemmistön joukossa.

Sikäli kuin ennakolta on herunut tietoja hallituksen suunnittelemissa laeista, tulee niitä olemaan kolmeen suuntaan vaikuttavia. Painovapauslakia yritetään tiukentaa pidentämällä sanomalehtien lakkautusaikaa. Takavarikoimisoikeuksia pyritään laajentamaan antamalla tätä tarkoittavia valtuuksia alemmille paikallisille viranomaisille. Rikollisten kirjoitusten määritelmää tultaneen

myöskin venyttämään niin, että lopulta melkein mikä kirjoitus hyvänsä saattaa joutua syytteen alaiseksi. - Toinen laki, jolle ehdotetaan nimeksi tasavallan suojeluslaki, tulisi hyväksyttynä antamaan tasavallan presidentille, siis oikeastaan hallitukselle, avoimen valtakirjan vaaran uhatessa tasavaltaa syrjäyttää hallitusmuodon määräyksiä persoonallisen koskemattomuuden turvasta samoin kuin yhdistymis-, kokoontumis- ja painovapaudesta, jolloin tämän valtuuden nojalla annetut poikkeukselliset asetukset kuitenkin jälkeempäin olisivat alistettavat eduskunnan hyväksyttäviksi. - Kolmas hallituksen suunnittelemista lakiesityksistä pyrkii tekemään mahdottomaksi kommunististen edustajain valituksi tulemisen eduskuntaan, karsimalla tämän aatesuunnan ehdokkaat pois jo vaalilipuista.

Nämä hallituksen suunnittelemat edistykset, joiden sisällöstä ei tosin tätä kirjoitettaessa ole vielä saatettu lopullisia tietoja julkisuuteen, näyttävät kulkevan sitä latua, jonka kokoomuksen eduskuntaryhmä vuoden 1930 valtiopäivien alussa tekemässään eduskuntaaloitteessaan viitoitti. Silloin näille vaatimuksille koko maa vain hymyili, niin mahdottomilta ne vielä viisi kuukautta takaperin tuntuivat. Senjälkeen kun n.s. lapualaiset ovat ottaneet ne "me vaadimme" ohjelmaansa, tahdotaan ne kuitenkin väkipakolla toteuttaa "minkäänlaisista esteistä välittämättä".

Sen kiihkon vallitessa, jota nyt maassa lietsotaan, ei ole paljon toiveita siitä, että näitä ensiluokkaisia tärkeitä kysymyksiä annettaisiin eduskunnassa käsitellä sillä rauhallisuudella, jonka ne ansaitsevat. Kansanedustajia on kotipaikkakunnillaan kaikella ponnella koetettu muokata näille suunnitelmille myönte-
mielisiksi. Varmuuden vuoksi yritetään tätä muokkausta jatkaa vielä Helsingissäkin. Tätä varten suunnittelevat salaperäiset voimat Helsinkiin tehtävää suurta talonpoikaisretkeä, jonka tulisi lakien käsittelyn aikana antaa pontta vaatimuksille.

Maamme kansainvaltainen aines asettaa nyt toiveensa eduskuntaan. Eduskunnalta odotetaan, että se tahtoo ja pystyy säilyttämään asemansa kansan todellisten mielialojen tulkkina, antamatta kokoonhaalittujen joukkojen sanella sille ehtojaan. Toivottavasti eduskunta päättävästi torjuu kaiken ulkoparlamenttaarisen painostuksen ja käsittelee sille esitettävät kysymykset täysin asiallisella pohjalla. Näin menetellessään voi se olla varma siitä, että sillä on kansan valtavan enemmistön kannatus tukenaan.

Sosialidemokraattisella eduskuntaryhmällä tulee edessä olevana lyhyenä istuntokautena olemaan vastuunalainen tehtävä suoritettavanaan. Ennakolta käyty sanomalehtikeskustelu on tosin osoittanut, että useimmat porvarillisetkin puolueet vastustavat kaikkia kansanvaltaa horjuttavia pyrkimyksiä. Mutta horjuvaisuuttakin saattaa silti niiden keskuudessa ilmetä. Sen vuoksi on tärkeätä, että sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä asettuu johtamaan taistelua kansanvallan puolesta ja sen kautta rohkaistamaan niitä, jotka mahdollisesti osoittavat taipumusta horjumiseen.